

Başyazı

Sayın Üye,

Başlangıçta; (güncellikleri) açısından aşağı-yukarı eşdeğer olan üç önemli konudan birini seçmek, diğerlerini daha sonraki sayılarda işlemek amacındaydık. Ancak sonraya bırakılmaları durumunda, güncelliklerini yitirecekleri kuşkusuz bizleri doğru bir karara yöneltti: Her üç konuda da yazmak...

O Teknik Personel İş Kanunu Tasarısı Taslağı,

O Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu,

O Maden Kanunu.

O TEKNİK PERSONEL İŞ KANUNU TASARISI TASLAĞI

Devlet Personel Dairesi; Personel Kanunundaki aksaklıkların belirlenip giderilmesi amacı ile bir toplantı düzenlemiştir. 22 Mart 1974 günü Devlet Bakanı Sayın İsmail Hakkı Birler'in başkanlığında Devlet İstatistik Enstitüsünde yapılan bu toplantıya, T.M.M.O.B. tarafından bir genel görüş sunulmuştur. Bu genel görüş, onaltı Odanın ortak çalışmaları sonucu hazırlanmıştır. Genel görüşteki önerilerimizi 1974 yılının (I) nolu bülteniyle sizlere duyurulmuştur. Bu kez, T.M.M.O.B.'nin genel görüşünü bilgilerinize sunuyoruz.

ÇALIŞANLAR ARASINDAKİ AYRICALIKLAR KALDIRILMALIDIR.

KÖKLÜ ÇÖZÜM İÇİN, KAMU PERSONELİNE SENDİKAL HAKLAR TANINMALIDIR.

ÜCRETLER ARTAN HAYAT PAHALILIĞI ORANINDA YÜKSELTİLMELİDİR.

«Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, kamu kesiminde çalışanların sorunlarının saptanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacı ile düzenlenen, bu toplantının, köklü çözümler yolunda, bir başlangıç olması gerekliliğine inanmaktadır.

Günümüze kadar, kamu kesiminde çalışanlara kapıkulu olarak bakılagelmiştir. Ekonomik, sosyal ve demokratik hakları hiçe sayılan, gelişen koşullar karşısında kötüleşen durumlarını düzeltme olanaklarına sahip olmayan bu kesimin sorunlarının, artık ciddiyetle ele alınması şart ve kaçınılmaz olmaktadır.

Sorunları geçiştirici tedbirlerle halletmeye çalışarak çözümü ertelemek ve güçleştirmek yerine, bugünden doğru temellere oturarak çözümlerin ülkemize ve çalışanlara sağlayacağı yararların büyüklüğü gözden kaçırılmamalıdır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, yeni bir dönemle başlatılacak ve köklü çözümler yolunda yürütülecek çalışmalara bütün gücüyle katılacağını belirtmeyi görev saymaktadır.

Kamu kesiminde çalışanların sorunları, tüm çalışanların sorunlarının ayrılmaz bir parçasıdır ve ancak birlikte ele alındığında çözülebilir.

Kamu kesiminde çalışanların temel sorunu ekonomik ve demokratik haklarının verilmeyişidir. Bunun sonucu olarak, çalışanlar halkımıza gereğince hizmet edememekte ve insanca yaşayacak bir ücret alamamaktadırlar. Demokratik hak, çalışanların sendikal hakları ve bununla birlikte çalışılan kuruluşun yönetimine katılma hakkıdır. Demokratik haklar tam anlamıyla verildiğinde, hem çalışanların ekonomik sorunları daha ileri bir düzeyde çözülebilecek, hem de kamu kuruluşlarının halkımız yararına en verimli biçimde işleyebilmesi olanağı doğacaktır.

Bundan dolayı, köklü bir çözüme gidilmek isteniyorsa:

1. Tüm kamu personeline, toplu sözleşme ve grev hakkı ile beraber sendikal haklar tanınmalıdır.

2. Kamu kuruluşları, bünyesinde çalışanların yönetime katılmaları sağlanacak biçimde yeniden örgütlenmelidir.

TMİMOB'nin toplantıda açıklanan görüşlerinde köklü çözümler sağlanıncaya kadar kısa dönemde alınacak tedbirler üzerinde durularak özetle şöyle denilmektedir.

Temel çözümün en kısa zamanda gerçekleştirilmesi için vakit geçirilmeden çalışmalara başlanmalıdır. Ve kısa dönemde acilen:

1. Çalışanlar arasında ve her kesimin içinde yaratılan ayrıcalıklar ortadan kaldırılmalı,

2. Mevcut kanunun uygulanmasından doğan aksaklıklar giderilmeli,

3. Meyak, Emekli Sandığı gibi sosyal güvenlik kuruluşlarının, lükse ve israfa kaçan yatırımlar yerine, çalışanların yararlarına uygun girişimlerde bulunması sağlanmalı,

4. TMMOB, ve ona bağlı olan Odalar kamu hizmeti yapan kuruluşlardır. Kamu hizmeti yapan kurumlar hiç bir şekilde bağış ve yardımlarla bu hizmetlerini yrtemeyecekleri gibi bu hizmetlerin Anayasaya göre «angarya» olarak yapılmaması gerekir. Bunun için TMMOB, ve ona bağlı kuruluşların mali olanakları yasalarla tesbit edilerek Devlet tarafından finanse edilme-lidir.

5. Mühendis ve Mimar yetiştiren niversite, Akademi ve Yüksek Okulların açılıp kapanabil-

mesinde ayrıca oğrenci sayılarının saptanmasında görüşünün geçerli ve bağlayıcı olması.

6. Yabancı teknokratın ülkelerdeki faaliyetine izin verip vermemekte açık hükümler getirilmeli.

7. TMMOB, ve ona bağlı ihtisas Odaları ithalat ve ihracatta tüm malların nitelik ve niceliklerini tesbit etmede yetkili tek örgüt durumuna getirilmeli.

YÖNETİM KURULU

Sayın üye,

Yukarıdaki ayrıntılı görüş ışığında çalışmalarını sürdüren TMMOB, bünyesinde kurulu komisyon 29.3.1974 gününde TMMOB, nin dışında kalan diğer tam teknik eleman örgütlerinin de görüşlerini alarak aşağıda bilgilerinize sunduğumuz «Teknik Personel İş Kanunu Tasarısı Taslağı »nın son biçimini oluşturmuştur:

KAPSAM :

Madde 1 — Meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve yürürlükteki hükümlere göre Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar, İç Mimar, Jeolog, Jeofizikçi, Jeomorfoloj, Jeokimyacı, Fizikçi, Kimyager, Matematikçi, Fen Memuru, Yüksek Tekniker ve Tekniker unvanlarına sahip olanlarla, Teknik Öğretmen okullarından mezun olup da öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Teknik Meslek Okulları mezunları, Orta Orman ve Orta Ziraat Meslek Okulları mezunları, Tarım ve Ev Ekonomisi Meslek Liseleri mezunları, Teknisyenler ve yukarıda sayılanların emsali unvanlara sahip olan elemanlar hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

926 sayılı Askeri Personel Kanununa tâbi olan teknik elemanlar hakkında bu kanun hükümleri uygulanmaz.

DIĞER HÜKÜMLER :

Madde 2 — Kanunun 1. maddesinde kapsamı tarif edilmiş olan ve

a) Genel ve Katma bütçeye giren dairelerde, (Beden Terbiyesi Bölge Müdürlükleri ile kefalet sandıkları dahil)

b) Özel İdareler ve belediyelerle bunlara bağlı müesseselerde,

c) Kamu İktisadi Teşebbüslerinde,

ç) (a), (b), (c) fıkralarında yazılı dairelere bağlı Döner Sermayeli kuruluşlar ile Sermayelerine bu dairelerce iştirak olunan idare ve müesseselerde,

d) Özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkilere dayanılarak kurulan teşekkül ve kurumlarda,

e) Özel Sektördeki bütün iş yerlerinde,

çalışan teknik elemanlar, işverenlerle aralarında yapılacak «HİZMET AKDU'ne göre çalışırlar.

Madde 3 — Kanunun 1. maddesinde kapsamı tarif edilmiş olan Teknik Elemanlar hakkında; 1475 sayılı İş Kanunu (5. maddesinin 1 ve 2. fıkraları hariç), 274 sayılı Sendikalar Kanunu ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 4 — Teknik elemanların 657 sayılı Personel Kanunu ve bunu değiştiren kanun ve kanun kuvvetindeki kararnamelerle değerlendirilmiş olan hizmetleri, özel sektörde geçen hizmetlerin tamamı da nazarı itibare alınarak, İş Kanunu hükümlerine göre geçmiş gibi kabul edilir.

Madde 5 — 657 sayılı Personel Kanunu ve bunu değiştiren kanun ve kanun kuvvetindeki kararnamelerin, Teknik Hizmetler sınıfı ile ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 6 — Bu kanun, yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7 — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

YÖNETİM KURULU